



Brussel, 7 juli 2020
REV2 – vervangt de kennisgeving
(REV1) van 19 december 2018

KENNISGEVING AAN BELANGHEBBENDEN

TERUGTREKKING VAN HET VERENIGD KONINKRIJK EN DE EU-REGELING VOOR DE HANDEL IN EMISSIERECHTEN (EU-ETS)

Het Verenigd Koninkrijk heeft zich op 1 februari 2020 uit de Europese Unie teruggetrokken en is daarmee een “derde land” geworden¹. Het terugtrekkingsakkoord² voorziet in een overgangperiode die op 31 december 2020 eindigt. Tot die datum is het EU-recht onverminderd van toepassing op en in het Verenigd Koninkrijk³.

Tijdens de overgangperiode zullen de EU en het Verenigd Koninkrijk onderhandelen over een akkoord over een nieuw partnerschap, dat met name een vrijhandelsgebied omvat. Het is echter niet zeker of dat akkoord aan het einde van de overgangperiode is gesloten en in werking treedt. In elk geval zal dat akkoord een relatie tot stand brengen die qua voorwaarden voor toegang tot de markt heel anders zal zijn dan de huidige deelname van het Verenigd Koninkrijk aan de interne markt⁴, de douane-unie van de EU en het btw- en accijnsgebied.

Bovendien zal het Verenigd Koninkrijk na de overgangperiode een derde land zijn wat de uitvoering en toepassing van het EU-recht in de EU-lidstaten betreft.

Alle belanghebbenden, en met name marktdeelnemers, worden daarom gewezen op de juridische situatie die ontstaat na het einde van de overgangperiode (deel A hierna). In deze kennisgeving wordt ook nader ingegaan op enkele relevante scheidingsbepalingen van het terugtrekkingsakkoord (deel B hierna), alsook op de regels die van toepassing zijn in Noord-Ierland na het einde van de overgangperiode (deel C hierna).

¹ Een derde land is een land dat geen lid is van de EU.

² Akkoord inzake de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland uit de Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie (PB L 29 van 31.1.2020, blz. 7) (hierna “het terugtrekkingsakkoord” genoemd).

³ Behoudens enkele uitzonderingen waarin artikel 127 van het terugtrekkingsakkoord voorziet. Die uitzonderingen zijn echter niet relevant in het kader van deze kennisgeving.

⁴ Een vrijhandelsakkoord kent bijvoorbeeld niet de begrippen die eigen zijn aan de interne markt (op het gebied van goederen en diensten), zoals wederzijdse erkenning, het land-van-oorsprong-beginsel of harmonisatie. Evenmin voorziet een vrijhandelsakkoord in de opheffing van douaneformaliteiten en -controles, waaronder die betreffende de oorsprong van goederen en de grondstoffen ervan, of invoer- en uitvoerverboden en -beperkingen.

Advies aan belanghebbenden:

Om de in deze kennisgeving beschreven gevolgen het hoofd te bieden, wordt de belanghebbenden met name het volgende aangeraden:

Exploitanten van vaste installaties in het Verenigd Koninkrijk en vliegtuigexploitanten waarvoor het Verenigd Koninkrijk de administrerende lidstaat is, moeten:

- ervoor zorgen dat zij emissierechten die door de bevoegde autoriteit van het Verenigd Koninkrijk kosteloos worden toegewezen, vóór het eind van de overgangperiode ontvangen;
- ervoor zorgen dat hun jaarlijkse emissieverslagen worden geverifieerd door verificateurs die in de EU zijn gevestigd en worden geaccrediteerd door de nationale accreditatie-instantie van een EU-lidstaat;
- indien zij na 30 april 2021 emissierechten willen blijven houden, ervoor zorgen dat in het door een EU-lidstaat beheerde EU-register een door een EU-lidstaat beheerde rekening wordt geopend en hun activa naar deze rekening overschrijven.

Bovendien moeten vliegtuigexploitanten waarvoor het Verenigd Koninkrijk de administrerende lidstaat is:

- ervoor zorgen dat emissies die zich voordoen na het einde van de overgangperiode en die afkomstig zijn van vluchten vanuit de EU naar het Verenigd Koninkrijk of vanuit het Verenigd Koninkrijk naar de EU, in hun jaarlijkse emissierapporten buiten beschouwing worden gelaten;
- kennis nemen van de nieuwe administrerende lidstaat die wordt vermeld in de meest recente door de Commissie bekendgemaakte lijst van vliegtuigexploitanten, indien hun administrerende lidstaat momenteel het Verenigd Koninkrijk is.

Houders van handelsrekeningen of persoonstegoedrekeningen in het EU-register moeten een door een EU-lidstaat beheerde rekening openen en hun activa naar deze rekening overschrijven, indien zij na het einde van de overgangperiode emissierechten willen blijven houden.

Beleggingsondernemingen en kredietinstellingen moeten zorgen dat zij in de EU zijn gevestigd als zij willen blijven deelnemen aan de veilingen van emissierechten in de EU.

Rekeninghouders in het Kyoto-register moeten ervoor zorgen dat activa naar rekeningen in andere Kyoto-registers worden overgeschreven.

Noot:

Deze kennisgeving heeft geen betrekking op:

- aspecten die verband houden met de financiële markten en het markttoezicht;
- andere aspecten in verband met de luchtvaart, met inbegrip van markttoegang, luchtvaartveiligheid, luchtvaartbeveiliging enz.

Deze aspecten komen aan bod in andere kennisgevingen die momenteel worden voorbereid of reeds zijn bekendgemaakt⁵.

A. JURIDISCHE SITUATIE NA HET EINDE VAN DE OVERGANGSPERIODE

Na het einde van de overgangperiode zijn de EU-regels op het gebied van de EU-ETS, en met name Richtlijn 2003/87/EG⁶, niet langer van toepassing op het Verenigd Koninkrijk⁷. Dit heeft met name de onderstaande gevolgen:

1. WERKINGSSFEER VAN HET EU-EMISSIEHANDELSSYSTEEM

Richtlijn 2003/87/EG is van toepassing op emissies uit de in bijlage I genoemde activiteiten en op broeikasgassen die zijn opgenomen in bijlage II daarbij (zie artikel 2 van Richtlijn 2003/87/EG). Bijlage I bij Richtlijn 2003/87/EG omvat bepaalde activiteiten in vaste installaties alsmede luchtvaart.

1.1. Vaste installaties

Op grond van Richtlijn 2003/87/EG is de EU-ETS van toepassing op emissies van alle vaste installaties in een EU-lidstaat die de in bijlage I bij die richtlijn genoemde activiteiten uitoefenen en die de in bijlage II bij die richtlijn genoemde broeikasgassen uitstoten.

Na het einde van de overgangperiode vallen de emissies van vaste installaties in het Verenigd Koninkrijk niet langer onder het toepassingsgebied van het recht van de Unie en de EU-ETS.

1.2. Luchtvaart

Richtlijn 2003/87/EG is algemeen van toepassing op alle “vluchten die vertrekken van of aankomen op een luchtvaartterrein dat gelegen is op het grondgebied van een lidstaat waarop het Verdrag van toepassing is” (artikel 3 bis en bijlage I, punt 6), maar voorziet ook in een afwijking met betrekking tot “vluchten naar of van luchtvaartterreinen gelegen in landen buiten de EER” (artikel 28 bis). Deze afwijking geldt voor vluchten naar en van landen waarmee geen koppelingsovereenkomst is bereikt.

Na het einde van de overgangperiode is, bij gebreke van een verbindende overeenkomst, de afwijking van Richtlijn 2003/87/EG van toepassing op vluchten vanuit het Verenigd Koninkrijk naar de EU en vice versa.

⁵ https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/preparing-end-transition-period_nl

⁶ Richtlijn 2003/87/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 oktober 2003 tot vaststelling van een systeem voor de handel in broeikasgasemissierechten binnen de Unie (PB L 275 van 25.10.2003, blz. 32).

⁷ Zie deel C van deze kennisgeving voor de toepasselijkheid van de EU-regeling voor de handel in emissierechten op Noord-Ierland.

2. ADMINISTRERENDE LIDSTAAT VOOR VLIEGTUIGEXPLOITANTEN

Met het oog op een correcte toepassing van de EU-ETS voor de luchtvaart wordt in artikel 18 bis van Richtlijn 2003/87/EG de administrerende lidstaat voor vliegtuigexploitanten vastgesteld.

Na het einde van de overgangperiode kan het Verenigd Koninkrijk niet langer als administrerende lidstaat optreden. De diensten van de Commissie zullen de lijst van vliegtuigexploitanten die is vastgesteld in Verordening (EG) nr. 748/2009 van de Commissie⁸ bijwerken in het kader van de jaarlijkse actualisering⁹, teneinde vliegtuigexploitanten in te lichten over de administrerende lidstaat.¹⁰

3. VERIFICATIEVERSLAGEN EN ACCREDITATIE VAN VERIFICATEURS

Overeenkomstig artikel 14, lid 3, van Richtlijn 2003/87/EG moeten de exploitanten van installaties of luchtvaartuigen de CO₂-emissies bewaken en elk jaar verslag uitbrengen aan de bevoegde autoriteit van de lidstaat waar de betrokken installatie zich bevindt of die optreedt als administrerende lidstaat. Overeenkomstig artikel 15 van Richtlijn 2003/87/EG moeten deze verslagen worden gecontroleerd.¹¹

Overeenkomstig hoofdstuk IV van Uitvoeringsverordening (EU) 2018/2067 van de Commissie inzake de verificatie van gegevens en de accreditatie van verificateurs krachtens Richtlijn 2003/87/EG¹² en Verordening (EG) nr. 765/2008 tot vaststelling van de eisen inzake accreditatie en markttoezicht betreffende het verhandelen van

⁸ Verordening (EG) nr. 748/2009 van de Commissie van 5 augustus 2009 betreffende de lijst van vliegtuigexploitanten die op of na 1 januari 2006 een in bijlage I bij Richtlijn 2003/87/EG genoemde luchtvaartactiviteit hebben uitgeoefend, met specificatie van de administrerende lidstaat van elke vliegtuigexploitant (PB L 219 van 22.8.2009, blz. 1). Op de datum van bekendmaking van deze kennisgeving is de recentste lijst opgenomen in Verordening (EU) 2020/535 van de Commissie van 8 april 2020 tot wijziging van Verordening (EG) nr. 748/2009 betreffende de lijst van vliegtuigexploitanten die op of na 1 januari 2006 een in bijlage I bij Richtlijn 2003/87/EG genoemde luchtvaartactiviteit hebben uitgeoefend, met specificatie van de administrerende lidstaat van elke vliegtuigexploitant (PB L 124 van 21.4.2020, blz. 1).

⁹ Artikel 18 bis, lid 3, onder b), van Richtlijn 2003/87/EG.

¹⁰ Deze toewijzing is ook van belang in de context van de beveiliging van de luchtvaart, aangezien hiermee de “bevoegde autoriteit” wordt vastgesteld voor het aanwijzen van luchtvaartmaatschappijen die vervoer van vracht of post vanuit een luchthaven in een derde land naar de Unie verrichten. Zie punt 6.8.1.1.b van de bijlage bij Uitvoeringsverordening (EU) 2015/1998 van de Commissie van 5 november 2015 tot vaststelling van gedetailleerde maatregelen voor de tenuitvoerlegging van de gemeenschappelijke basisnormen op het gebied van de beveiliging van de luchtvaart (PB L 299 van 14.11.2015, blz. 1) en de “*Kennisgeving aan belanghebbenden – Terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk en EU-regels op het gebied van de beveiliging van de luchtvaart en de scheepvaart*” (REV2, 28 april 2020), bekendgemaakt op: https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/getting-ready-end-transition-period_nl

¹¹ Zie deel B van deze kennisgeving betreffende de rapportageverplichtingen voor het laatste jaar van de overgangperiode.

¹² Uitvoeringsverordening (EU) 2018/2067 van de Commissie van 19 december 2018 inzake de verificatie van gegevens en de accreditatie van verificateurs krachtens Richtlijn 2003/87/EG van het Europees Parlement en de Raad (PB L 334 van 31.12.2018, blz. 94).

producten¹³ moet een verificateur die een verificatierapport uitbrengt, in de EU zijn gevestigd en geaccrediteerd zijn door een nationale accreditatie-instantie van een EU-lidstaat waarin hij is gevestigd.¹⁴

De accreditatiedienst van het Verenigd Koninkrijk (“United Kingdom Accreditation Service”) zal na het einde van de overgangperiode niet langer een nationale accreditatie-instantie in de zin van, en voor de toepassing van Verordening (EG) nr. 765/2008 zijn. Bijgevolg zullen de accreditatiecertificaten na het einde van de overgangperiode niet langer geldig zijn of op grond van die verordening worden erkend in de EU¹⁵.

Bijgevolg mogen door de accreditatiedienst van het Verenigd Koninkrijk geaccrediteerde verificateurs na het einde van de overgangperiode niet langer verificatieverslagen op grond van Richtlijn 2003/87/EG¹⁶ afgeven.

4. TEGOEDREKENINGEN IN HET EU-REGISTER

Op grond van artikel 19 van Richtlijn 2003/87/EG worden de op grond van de EU-ETS verleende emissierechten in het EU-register opgenomen. Via het EU-register wordt bijgehouden wie eigenaar is van de emissierechten die worden bijgehouden in elektronische rekeningen voor vaste installaties en vliegtuigexploitanten. Het EU-register dient ook als register voor het Protocol van Kyoto van de EU en de lidstaten¹⁷.

De rekeningen in het EU-register worden beheerd door een lidstaat van de EU.

Behoudens de uitzondering van deel B hieronder, geldt na het einde van de overgangperiode het volgende:

- het Verenigd Koninkrijk kan niet langer rekeningen in het EU-register beheren en het EU-register dient niet langer als register voor het Protocol van Kyoto van het Verenigd Koninkrijk;

¹³ Verordening (EG) nr. 765/2008 van het Europees Parlement en de Raad van 9 juli 2008 tot vaststelling van de eisen inzake accreditatie en markttoezicht betreffende het verhandelen van producten (PB L 218 van 13.8.2008, blz. 30).

¹⁴ Uitzonderingen op deze regel zijn opgenomen in artikel 7, lid 1, van Verordening (EG) nr. 765/2008.

¹⁵ Zie ook punt A.3 van de “Kennisgeving aan belanghebbenden — Terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk en EU-regels op het gebied van industriële producten” (REV 2, 13 maart 2020), gepubliceerd op: https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/getting-ready-end-transition-period_nl

¹⁶ Zie echter deel B van deze kennisgeving.

¹⁷ Verordening (EU) nr. 525/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 21 mei 2013 betreffende een bewakings- en rapportagesysteem voor de uitstoot van broeikasgassen en een rapportagemechanisme voor overige informatie op nationaal niveau en op het niveau van de Unie met betrekking tot klimaatverandering (PB L 165 van 18.6.2013, blz. 13).

- de rekeningen in het EU-register die worden beheerd door het Verenigd Koninkrijk en de rekeningen in het register voor het Protocol van Kyoto van het Verenigd Koninkrijk zijn niet meer toegankelijk.

5. TOEGANG TOT VEILINGEN EN MARKTTOEZICHT

Wat de toegang tot EU-veilingen betreft, voldoen op grond van artikel 19 van Verordening (EU) nr. 1031/2010 van de Commissie alleen personen die in de EU zijn gevestigd, exploitanten en vliegtuigexploitanten aan de voorwaarden voor toelating om in EU-veilingen te bieden.

Aangezien emissierechten op grond van Richtlijn 2014/65/EU¹⁸ als financiële instrumenten worden aangemerkt, is een aantal regels voor financiële markten ook van toepassing op de markt voor emissierechten. Marktdeelnemers, met name beleggingsondernemingen en kredietinstellingen, moeten terdege rekening houden met het algemene kader voor financiële instrumenten¹⁹.

B. RELEVANTE SCHEIDINGSBEPALINGEN VAN HET TERUGTREKKINGSAKKOORD

Op grond van artikel 96, lid 2, van het terugtrekkingsakkoord blijven artikel 12, leden 2 bis en 3, en de artikelen 14, 15 en 16 van Richtlijn 2003/87/EG van toepassing op en in het Verenigd Koninkrijk ten aanzien van broeikasgassen die in het laatste jaar van de overgangperiode zijn uitgestoten.

Overeenkomstig artikel 96, lid 6, onder a), van het terugtrekkingsakkoord zullen het Verenigd Koninkrijk en de exploitanten in het Verenigd Koninkrijk, voor zover dat nodig is om te voldoen aan de verplichtingen die voortvloeien uit onder meer artikel 96, leden 2 en 5, toegang blijven hebben tot het EU-register en het bij Verordening (EU) nr. 389/2013 ingestelde register voor het Protocol van Kyoto²⁰ van het Verenigd Koninkrijk.

Daarom geldt, uitsluitend voor de naleving van deze verplichtingen, die blijven gelden voor de emissies (binnen het toepassingsgebied van Richtlijn 2003/87/EG) die zich in de loop van 2020 hebben voorgedaan, het volgende:

- vliegtuigexploitanten en exploitanten van installaties die in het Verenigd Koninkrijk zijn gevestigd, worden beschouwd als vliegtuigexploitanten en exploitanten van installaties die in de EU zijn gevestigd;

¹⁸ Richtlijn 2014/65/EU van het Europees Parlement en de Raad van 15 mei 2014 betreffende markten voor financiële instrumenten en tot wijziging van Richtlijn 2002/92/EG en Richtlijn 2011/61/EU, PB L 173 van 12.6.2014, blz. 349–496.

¹⁹ Dit aspect komt aan bod in andere kennisgevingen die momenteel worden voorbereid of reeds zijn bekendgemaakt.

²⁰ Voortzetting van de toegang tot het register van het Protocol van Kyoto van het Verenigd Koninkrijk is alleen mogelijk als de wijziging van Doha uiterlijk op 31 december 2020 in werking treedt. Voor de wijziging van Doha van het Protocol van Kyoto, zie: <https://unfccc.int/process/the-kyoto-protocol/the-doha-amendment>

- de rekeningen in het EU-register die nodig zijn aan deze verplichtingen te voldoen, blijven beheerd worden door het Verenigd Koninkrijk;
- de toepasselijke termijnen zijn van toepassing.

C. IN NOORD-IERLAND GELDENDE REGELS NA HET EINDE VAN DE OVERGANGSPERIODE

Na het einde van de overgangperiode is het Protocol inzake Ierland/Noord-Ierland (“het IE/Ni-protocol”) van toepassing.²¹ De toepassing van het IE/Ni-protocol is afhankelijk van de periodieke instemming van de Noord-Ierse wetgevende Assemblee, waarbij de initiële periode 4 jaar na het einde van de overgangperiode afloopt.²²

Krachtens het IE/Ni-protocol zijn sommige bepalingen van het EU-recht ook van toepassing op en in het Verenigd Koninkrijk met betrekking tot Noord-Ierland. In het IE/Ni-protocol zijn de EU en het Verenigd Koninkrijk bovendien overeengekomen dat, voor zover EU-regels van toepassing zijn op en in het Verenigd Koninkrijk met betrekking tot Noord-Ierland, Noord-Ierland wordt behandeld als een lidstaat.²³

In het IE/Ni-protocol wordt bepaald dat Richtlijn 2003/87/EG van toepassing is op en in het Verenigd Koninkrijk met betrekking tot Noord-Ierland voor zover die richtlijn van toepassing is op de productie, het transport, de distributie en de levering van elektriciteit, de groothandelsmarkt voor elektriciteit of de grensoverschrijdende handel in elektriciteit²⁴.

Dat betekent dat wanneer in de delen A en B van deze kennisgeving naar de EU wordt verwezen, daaronder ook vaste installaties in Noord-Ierland die binnen het toepassingsgebied van Richtlijn 2003/87/EG vallen en elektriciteit opwekken, worden begrepen, terwijl met verwijzingen naar het Verenigd Koninkrijk uitsluitend Groot-Brittannië wordt bedoeld.

Meer in het bijzonder betekent dit onder meer het volgende:

- exploitanten van vaste installaties in Noord-Ierland die betrokken zijn bij de opwekking van elektriciteit, moeten voldoen aan de relevante verplichtingen inzake de emissie van broeikasgassen van Richtlijn 2003/87/EG, met inbegrip van de in artikel 12, lid 3, vastgestelde inleververplichtingen en de in de artikelen 14 en 15 van die richtlijn vastgestelde bewakings- en rapportageverplichtingen. Er wordt geen kosteloze toewijzing gegeven, zoals doorgaans het geval is in het kader van de EU-ETS voor de opwekking van elektriciteit²⁵;

²¹ Artikel 185 van het terugtrekkingsakkoord.

²² Artikel 18 van het IE/Ni-protocol.

²³ Artikel 7, lid 1, van het terugtrekkingsakkoord in samenhang met artikel 13, lid 1, van het IE/Ni-protocol.

²⁴ Artikel 9 van het IE/Ni-protocol en bijlage 4 bij dat protocol.

²⁵ Artikel 10 bis, lid 3, van Richtlijn 2003/87/EG.

- vaste installaties in Noord-Ierland die elektriciteit opwekken, blijven toegang hebben tot hun rekeningen in het EU-register, onder dezelfde voorwaarden als voorheen, en als exploitant met vaste installaties in de EU-lidstaten (met inbegrip van de mogelijkheid om internationale kredieten uit te wisselen tot de termijn voor naleving van de emissies in 2020);
- het Verenigd Koninkrijk mag met betrekking tot Noord-Ierland alleen veilingen houden op een gereguleerde markt in de EU overeenkomstig Verordening (EU) nr. 1031/2010 van de Commissie.

Het IE/Ni-protocol sluit echter uit dat het Verenigd Koninkrijk met betrekking tot Noord-Ierland de mogelijkheid heeft om:

- deel te nemen aan de besluitvorming van de Unie of aan de totstandkoming ervan²⁶;
- zich te beroepen op het beginsel van het land van oorsprong of de wederzijdse erkenning van certificaten die zijn afgegeven door in het Verenigd Koninkrijk gevestigde instanties²⁷.

Meer in het bijzonder betekent dit laatste punt onder meer het volgende:

- verificateurs die door een accreditatie-instantie in het Verenigd Koninkrijk zijn geaccrediteerd, mogen geen verificatierapporten voor indiening opstellen overeenkomstig de artikelen 14 en 15 van Richtlijn 2003/87/EG. Verificateurs die in Noord-Ierland zijn gevestigd en die zijn geaccrediteerd door een nationale accreditatie-instantie in een EU-lidstaat overeenkomstig de bepalingen van Verordening (EU) 2018/2067 en Verordening (EG) nr. 765/2008, mogen overeenkomstig de artikelen 14 en 15 van Richtlijn 2003/87/EG verificatierapporten met betrekking tot vaste installaties in Noord-Ierland opstellen. Verificateurs die in Noord-Ierland zijn gevestigd en die zijn geaccrediteerd door een nationale accreditatie-instantie in een EU-lidstaat, mogen geen verificatieverslagen over vaste installaties en vliegtuigexploitanten in de EU opstellen.

Algemene informatie hierover staat op de website van de Commissie over de EU-ETS (https://ec.europa.eu/clima/policies/ets_nl). Deze pagina's zullen zo nodig worden geactualiseerd.

Europese Commissie
Directoraat-generaal Klimaat

²⁶ Uitwisseling van informatie of onderlinge raadpleging zal, zo nodig, geschieden in de gemengde raadgevende werkgroep die bij artikel 15 van het IE/Ni-protocol is ingesteld.

²⁷ Artikel 7, lid 3, eerste alinea, van het IE/Ni-protocol.